

SKUPŠTINA BRČKO DISTRINKTA
BOSNE I HERCEGOVINE

**VODIČ
ZA PRIMJENU KODEKSA PONAŠANJA POSLANIKA
SKUPŠTINE BRČKO DISTRINKTA BOSNE I HERCEGOVINE**

Izdavač Vodiča
Stručna služba Skupštine Brčko distrikta BiH

Urednik
Stojanka Knežević, šef Stručne službe Skupštine

lektorisala
Fatima Ribić, stručni savjetnik - lektorica za bosanski jezik

Vodič pripremila
Stručna služba Skupštine Brčko distrikta BiH

Grafička obrada
Mato Radić, tehničar

Fotografije
Arhiva Stručne službe Skupštine

Brčko, august 2024. godine

VODIČ
ZA PRIMJENU KODEKSA PONAŠANJA POSLANIKA
SKUPŠTINE BRČKO DISTRINKTA BIH

UVOD

Vodič za primjenu Kodeksa ponašanja poslanika Skupštine Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Kodeks ponašanja) daje praktična pojašnjenja u vezi s primjrenom Kodeksa ponašanja.

Ovaj vodič je namijenjen svim zainteresovanim licima kako bi jasnije razumjeli pravila ponašanja i obaveze poslanika u Skupštini Brčko distrikta BiH (u dalnjem tekstu: Skupština) koja su u vezi s obvezama koje za njih proističu iz Kodeksa ponašanja, kao i postupanje Komisije za sprovođenje ponašanja poslanika u Skupštini Brčko distrikta BiH (u dalnjem tekstu: Komisija).

Također, ovaj vodič omogućava zainteresovanim licima da razumiju pravila i standarde ponašanja koje poslanici Skupštine trebaju poštovati, povećava transparentnost u radu Skupštine i smanjenje prostora za zloupotrebe.

KODEKS PONAŠANJA POSLANIKA U SKUPŠTINI BRČKO DISTRINKTA BOSNE I HERCEGOVINE

Skupština je na sjednici održanoj 14. marta 2024. godine donijela Kodeks ponašanja poslanika u Skupštini Brčko distrikta BiH.

Poslanici u Skupštini su u svom radu obavezni da se pridržavaju Statuta Brčko distrikta BiH, zakona i drugih propisa uključujući principe i pravila etičkog ponašanja koja su sadržana u Kodeksu ponašanja.

Poslanici su dužni da u cilju očuvanja integriteta donose odluke za koje su nadležni i odgovorni, a sve u najboljem interesu svih građana. Poslanici su dužni osigurati da nijedan privatni ili lični interes, interes povezanih lica, grupa, organizacija kao i političkih stranaka, te drugih na bilo koji način povezanih subjekata, nema prioritet nad javnim interesom.

Poslanici Skupštine Brčko distrikta BiH su dužni da se pridržavaju sljedećih principa:

1. Poštovanje pravila nediskriminacije;
2. Javnost rada u obavljanju dužnosti;
3. Uzajamno poštovanje i komunikacija;
4. Zabrana korupcije i drugih oblika zloupotrebe javne funkcije;

5. Izbjegavanje i sprečavanje situacija koje mogu dovesti do sukoba interesa;
6. Zabrana obavljanja nespojivih funkcija;
7. Poštovanje pravila finansijske discipline i korištenja povjerenih sredstava;
8. Zabrana primanja poklona;
9. Poštovanje pravila o radu Skupštine;
10. Poštovanje zaposlenih;
11. Obavezna edukacija i usavršavanje,
12. Zabrana seksualnog uznemiravanja;
13. Poštovanje kodeksa oblačenja.

Kodeks ponašanja obavezuje poslanike na etično ponašanje ne samo u vezi sa službenim dužnostima, već i u širem kontekstu odnosa prema građanima i javnosti. Poslanici su dužni da ispunjavaju standarde uzornog ponašanja, koji označavaju najviše etičke standarde i moralne norme poželjnog ponašanja pojedinca. Pored principa i normi ponašanja propisanih samim Kodeksom ponašanja, poslanici su dužni da se pridržavaju obaveza koje proističu iz drugih propisa.

ŠTA PREDSTAVLJA KRŠENJE ODREDBI KODEKSA PONAŠANJA

Svako ponašanje poslanika koje je suprotno ili nije u potpunosti u skladu sa principima i pravilima definisanim Kodeksom ponašanja predstavlja kršenje odredbi ovog kodeksa. Iako Kodeks ponašanja ne pruža precizne smjernice o tome šta se smatra njegovim kršenjem, njegova obavezna primjena podrazumijeva da svako neispunjavanje propisanih obaveza ponašanja predstavlja povredu Kodeksa ponašanja.

Poslanik Skupštine će izvršiti povredu Kodeksa ponašanja ukoliko prilikom vršenja povjerenih mu dužnosti ne postupa u skladu sa utvrđenim principima. Često nije u potpunosti jasno da li određeno ponašanje predstavlja povredu Kodeksa ponašanja.

Upravo iz tog razloga prijavljivanje sumnje u povredu Kodeksa ponašanja predstavlja veoma važan mehanizam, jer se bez ovih prijava ne bi moglo ni saznati ponašanje poslanika koje može da predstavlja povredu Kodeksa ponašanja.

ŠTA GRAĐANI TREBA DA ZNAJU U VEZI SA KRŠENJEM ODREDBI KODEKSA PONAŠANJA

Ponašanje poslanika koje nije u skladu s pravilima propisanim Kodeksom ponašanja izazivaju sumnju u zakonit, odgovoran i nepristrasan rad poslanika.

Ukoliko se takvi slučajevi ne rasprave i ne riješe na transparentan način, to može dovesti do gubitka povjerenja javnosti u rad same Skupštine. Stoga je jako važno omogućiti reakciju svih lica na svaku sumnju da je došlo do kršenja odredbi Kodeksa ponašanja.

Kodeks ponašanja omogućava svakom licu da prijavi sumnju u povrede Kodeksa ponašanja. Prijave se podnose Komisiji. Ova komisija se sastoji od devet članova, od kojih su tri člana iz reda građana, a šest članova iz reda poslanika Skupštine Brčko distrikta BiH.

Prijava se dostavlja neposredno putem pisarnice u Stručnoj službi Skupštine, putem pošte na adresu Brčko, Mladena Maglova 2 ili elektronskim putem na adresu info@skupstinabd.ba. Prijava ne može biti anonimna, ali podnositelj prijave može zahtijevati da se sa njegovom prijavom postupa na povjerljiv način što uključuje zabranu objavljivanja njegovog identiteta. Prijava mora da sadrži podatke o podnositelju prijave (ime i prezime, adresa), ime i prezime poslanika protiv koga se podnosi prijava i razloge prijave, priložene dokaze ili upućivanje na instituciju kod koje se nalaze dokazi ako je to primjenjivo, kao i datum i potpis podnositelja prijave.

OBAVEZE KOMISIJE ZA SPROVOĐENJE KODEKSA PONAŠANJA POSLANIKA U SKUPŠTINI

Svaku podnesenu prijavu Komisija je dužna odmah uzeti u rad. Predsjedavajući Komisije saziva sjednicu Komisije na kojoj se razmatraju navodi iz prijave. Komisija je ovlaštena da utvrđuje sve činjenice i okolnosti koje su od značaja za rješavanje po prijavi, te je dužna omogućiti prijavljenom licu da se izjasni o navodima iz prijave.

Ukoliko se prijavljeno lice ne izjasni o navodima iz prijave, Komisija nastavlja postupak izvođenjem drugih dokaza.

Nakon što utvrdi sve činjenice, Komisija donosi odluku. Komisija je dužna donijeti odluku najkasnije u roku od tri mjeseca od dana prijave. Protiv odluke prijavljeno lice ima pravo na žalbu koja se podnosi Skupštini. O žalbi odlučuje Skupština u roku od 30 dana od dana podnesene žalbe.

U slučaju da Komisija u propisanom roku ne doneše odluku, dužna je posebno obrazložiti razloge u izveštajima koje priprema za Skupštinu.

SANKCIJE U SLUČAJU POVREDE KODEKSA PONAŠANJA

Kodeks ponašanja propisuje sljedeće mjere za utvrđene povrede Kodeksa ponašanja:

1. Opomenu,
2. Javnu opomenu i
3. Novčanu kaznu

Opomena se izriče za lakše povrede odredbi Kodeksa ponašanja i izvršava se dostavljanjem odgovornom poslaniku pisanog otpravka konačne odluke kojom je izrečena ta sankcija.

Javna opomena se izriče za teže povrede odredbi Kodeksa ponašanja i izvršava se objavljinjem konačne odluke u roku od tri dana od dana konačnosti odluke o izricanju ove sankcije na zvaničnoj internet stranici Skupštine, na period od šest mjeseci od dana objavljinja, a odluka se objavljuje i u Službenom glasniku Brčko distrikta BiH.

Novčana kazna se izriče za teže i ozbiljne povrede odredbi Kodeksa ponašanja i može iznositi od 20% do 50% od novčane naknade u bilo kojoj formi koja pripada poslaniku za njegov rad u Skupštini, u periodu od jednog do šest mjeseci od dana konačnosti odluke i izvršava se umanjenjem poslaničke naknade kao i objavom odluke na internet stranici Skupštine i u Službenom glasniku Brčko distrikta BiH.

Pored navedenih sankcija, određene povrede Kodeksa ponašanja, mogu biti predmetom postupka nadležnih organa u okviru prekršajnih, krivičnih ili postupaka o odlučivanju o sukobu interesa, ali ovi postupci se vode u skladu s drugim propisima.

Prijavljivanje povreda Kodeksa ponašanja je veoma važno i sa ovog stanovišta jer može omogućiti ili barem povećati mogućnost da nadležni organi saznaju za neetično postupanje poslanika koje ukazuje na obilježja prekršaja, krivičnih djela ili povreda propisa o sukobu interesa.

PRAVA PODNOSIOCA PRIJAVE NAKON PRIJAVE POVREDE KODEKSA PONAŠANJA

Predsjedavajući Komisije za sprovođenje Kodeksa ponašanja je dužan u roku od osam dana od dana donošenja odluke Komisije po podnesenoj prijavi, obavijestiti podnosioca prijave o postupku koji je preduzela i o odlukama koje je Komisija donijela.

Ukoliko je bila u loženja žalbana odluku Komisije, predsjedavajući Komisije u roku od osam dana od dana donošenja odluke po žalbi obavještava podnosioca prijave.

Komisija je dužna da Skupštini podnese polugodišnji i godišnji izvještaj o radu do kraja jula za protekli šestomjesečni period odnosno do kraja januara tekuće za prethodnu godinu.

Skupština razmatra izvještaj Komisije do kraja septembra odnosno do kraja februara.

Izvještajem se prezentuju ključna pitanja rada Komisije u izvještajnom periodu s informacijama i pokazateljima u pogledu broja prijava i utvrđenih povreda ustanovljenih Kodeksom ponašanja, postupaka i mjera koje je Komisija preduzela o uočenim pozitivnim i/ili negativnim pojavama u primjeni Kodeksa ponašanja s preporukama, kao i o drugim aktivnostima Komisije. Na ovaj način se javnost upoznaje kako sa radom Komisije tako i sa eventualnim kršenjem Kodeksa ponašanja od strane poslanika.

Osim navedenih načina upoznavanja javnosti o radu Komisije, zainteresovana javnost ima pravo, u skladu s članom 17 Statuta Brčko distrikta BiH, na uvid u sve dokumente koje izradi Komisija bez obaveze da dokažu opravdanost takvih zahtjeva.

Kodeks ponašanja možete preuzeti na internet stranici Skupštine Brčko distrikta BiH www.skupstinabd.ba

www.skupstinabd.ba